

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.III.20.710/2018/6. szám

A tanács tagjai: Böszörményiné dr. Kovács Katalin a tanács elnöke

. Tóth Gabriella előadó bíró

Salamonné dr. Piltz Judit bíró

A felperes: felperes

A felperes képviselője:

. Lehócz József ügyvéd

Az alperes: alperes

Az alperes képviselője:

Mayer M. Balázs Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. Mayer M. Balázs ügyvéd)

A per tárgya: kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Óvárosi Törvényszék 41.Pf.636.663/2017/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 18.P.XXI.20.298/2016/34/I.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi, az elsőfokú ítéletet megváltoztatja, és arra kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 4.600.000 (négymillió-hatszázezer) forintot, valamint ennek 2015. június 1-jétől a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, továbbá 2017. május 1-jétől kezdődően fizessen meg a felperesnek minden hónap 10. napjáig havi 100.000 (százezer) forintot.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 152.400 (százötvenkétezer-négyszáz) forint együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak külön felhívásra 288.000 (kétszáznyolcvannyolcezer) forint feljegyzett kereseti, fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2012. június 8-án gépkocsi utasaként balesetet szenvedett, a balesetet követően rehabilitációra szorult, baleseti munkaképesség-csökkenése 40%-os. A felperes a baleset idején 56 éves volt. A balesetet megelőzően 2011. június 24. és 2012. június 3. között a B-i Tornaklub, 2011. szeptember 2. és 2012. május 19. között a T-i Atlétikai Klub sportmasszőre volt. A B-i Tornaklub Egyesületnél munkaszerződéssel és számfejtett jövedelemmel nem rendelkezett, 2011 januárjától májusig terjedően a T-i Atlétikai Klubnál 236.915 forint közlekedési költségtérítésben részesült. A felperes a balesetből következően a sportmasszőri munka végzésére nem alkalmas.
- [2] Az alperes a balesetért felelős gépjármű felelősségbiztosítója.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [3] A felperes a baleset folytán előállt keresetvesztesége miatt keresetében 2013. július 1-jétől 2017. április 30-ig terjedő időszakra havi 100.000 forint, összesen 4.600.000 forint és ennek 2015. január 1-jétől számított járulékai, továbbá 2017. május 1-jétől véghatáridő nélkül havi 100.000 forint megfizetésére kérte az alperes kötelezését.
- [4] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, továbbá arra hivatkozott, hogy a korábban folyamatban volt 18.P.XXI.22.067/2013/54/1. számú ügyben hozott ítéletben foglaltak alapján a háztartási kisegítő költségeit és annak járulékait, valamint a felperes nem vagyoni kárigényét megtérítette.

Az első- és másodfokú ítélet

- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Nem látta bizonyítottnak, hogy a baleset előtt a felperes rendelkezett-e és milyen mértékű jövedelemmel. A tanúvallomásokat nem találta elegendőnek a jövedelem ténye és mértéke bizonyítására. Úgy értékelte, hogy a tanúk nem jelölték meg: mely időszakban, mely jogcímen, milyen mértékű juttatásban részesült a felperes. A költségtérítés címén kapott összeg tekintetében döntését azzal indokolta, hogy az nem minősül munkával elért jövedelemnek, ezért marasztalásra alapot nem adhat. Nem találta bizonyítottnak azt sem,

hogy a felperes a sportmasszőri tevékenységre képtelen, ezt abból kiindulva látta megalapozatlannak, hogy a korábbi perben beszerzett igazságügyi szakértői véleményben rögzített 40%-os baleseti munkaképesség-csökkenés és a perben beszerzett sportmérkőzési jegyzőkönyvek, valamint a V. Sportegyesülettel kötött megbízási szerződések ennek ellentmondanak.

- [6] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Mellőzte az elsőfokú ítéletből azokat a megállapításokat, amelyek a felperes munkaképesség-csökkenésének bizonyítatlanságával voltak kapcsolatosak. A felperesnek a Ptk. 356. § (1) bekezdésére alapított kárigénye vonatkozásában abból indult ki, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan vizsgálta a felperes baleset előtti jövedelmének mértékét, hiszen ehhez képest lehetett volna az ebben beállt változást megállapítani. Rámutatott, a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a baleset utáni jövedelme a baleset előtti nem éri el, e bizonyítási kötelezettségét pedig a felperes nem teljesítette eredményesen. Helyesnek tartotta az elsőfokú bíróság következtetését, miszerint a perben csatolt iratok és a tanúvallomások azt támasztják alá, hogy a felperes valamilyen jogcímen, valamilyen összeget kapott a tevékenységéért, azonban ezek nem voltak elegendőek ahhoz, hogy a felperes baleset előtti jövedelme megállapítható legyen.
- [7] A költségtérítésként kifizetett összegek tekintetében is egyetértett az elsőfokú bírósággal, hogy ezek az összegek nem munkavégzésből származó jövedelmek, vagy megbízási díjnak minősülő összegek voltak, hanem a ténylegesen ellátott tevékenység során felmerülő és legálisan elszámolható költségek. Ezek pedig nem minősülnek munkavégzés ellenértékének, hanem az ahhoz szükséges, a munkát végzőnél felmerült és ahhoz elengedhetetlenül hozzátartozó költségek pótlásának, ezért jövedelempótlás címén kártérítési követelés alapjául nem szolgálhatnak. A fellebbezéshez csatolt iratokat a Pp. 235. § (1) bekezdése alapján nem vette figyelembe.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [8] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte a másodfokú ítélet kereseti kérelem szerinti megváltoztatását.
- [9] Kérelme indokaként előadta, hogy a jogerős ítélet sérti a Ptk. 355. § (4) bekezdését, valamint a 356. § (1) és (2) bekezdését. Eljárási szabálysértésként a Pp. 235. § (1) bekezdésének megsértésére is hivatkozott, és sérelmezte, hogy az eljáró bíróságok a bizonyítékokat okszerűtlenül mérlegelték.

- [10] Álláspontja szerint az első- és másodfokú bíróságok is bizonyítottanak tekintették, hogy a felperes a balesetet megelőzően a 2011-2012. évi szezont végigdolgozta sportmasszőri minőségben, a másodfokú bíróság pedig azt is bizonyítottanak tekintette, hogy a felperes a sportmasszőri teendők ellátására a baleset előtt alkalmas volt, majd ezt követően arra alkalmatlanná vált, továbbá e tevékenységéért pénzt kapott a sportkluboktól. Arra hivatkozott, hogy a szerződéseket nem az elnevezésük alapján, hanem azok tartalma alapján kell elbírálni, és bár a felperes költségtérítés jogcímén kapott összegeket, azonban az valójában a munka díjazása volt. E körben előadta, hogy a felperes rendszeresen labdarúgókkal egy autóban utazott, ennek ellenére kapott költségtérítés jogcímén összeget, és a munkabért képező juttatás meghatározásánál nem egyedül annak elnevezése, hanem az azzal kapcsolatos összes körülmény irányadó.
- [11] Sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban Pf.4. sorszám alatt csatolt bizonyítékot figyelmen kívül hagyta. Lényeges eljárási szabálysértésnek tartotta, hogy e bizonyíték értékelése figyelmen kívül maradt, mivel a felperes már az elsőfokú eljárás során megkereste a B-i Tornaklubot, azonban arra csak a fellebbezés előterjesztését követően érkezett válasz.
- [12] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében az elsőfokú ítélet hatályában fenntartását kérte. Álláspontja szerint a felperes bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, ezt az első- és másodfokú bíróságok helytállóan állapították meg. Sem a tanúvallomások, sem pedig a sportegyesületektől beérkezett megkeresésekre adott válaszok nem bizonyítják a felperes rendszeres jövedelmét, a költségtérítésként kifizetett összegek pedig nem képezhetik keresetpótló járadék alapját.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [13] A felülvizsgálati kérelem alapos.
- [14] A Pp. 270. § (2) bekezdésének és a Pp. 275. § (3), illetve (4) bekezdéseinek együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálat alapja lehet valamely anyagi jogi vagy eljárási szabálysértés, utóbbi azonban csak akkor, ha annak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása van.
- [15] A felülvizsgálati kérelem a Ptk. 355. § (4) bekezdése, a 356. § (1) és (2) bekezdése mint anyagi jogszabályi rendelkezések, valamint a Pp. 235. § (1) bekezdése mint eljárási szabály megsértését állította.
- [16] Helytállóan indult ki a másodfokú bíróság a Ptk. 356. § (1)

bekezdése alapján abból, hogy a felperes igényének elbírálásához a baleset előtti jövedelmének mértékét kell meghatározni. Az eljáró bíróságok ugyanakkor bizonyítatlannak találták, hogy a felperes a baleset előtt sportmasszóri tevékenységéből jövedelemmel rendelkezett, ezen belül úgy ítélték meg, hogy a költségtérítésként kapott összegek jövedelemként nem értékelhetők.

- [17] A jogerős ítélet által megállapított tényállás szerint a felperes 2011. június 24. és 2012. június 3. között a B-i Torna Club, 2011. szeptembere és 2012. május 19. között pedig a T-i Atlétikai Club masszöre volt. A balesetet megelőzően a T-i Atlétikai Clubnál végzett tevékenységéért 2011. év januárjától májusáig kapott költségtérítés címén különböző összegeket, összesen 236.915 forintot.
- [18] A jogerős ítélettel megállapított tényállás szerint tehát a felperes a balesetet megelőző egy évben két sportszervezetnél is sportmasszörként látott el rendszeresen feladatokat, ezt a mérkőzés- és versenyjegyzőkönyvek adatai is alátámasztják. Az elsőfokú bíróság által meghallgatott tanúk valamennyien arról tettek vallomást, hogy a felperes a balesetet megelőzően a bicskei és a tatai sportkluboknál egyaránt végzett sportmasszóri tevékenységet, amiért rendszeres havi pénzbeli díjazásban részesült. Ennek mértékét Sz.F. tanú a t-i egyesületnél havi 50-60.000 forintban, M.Z., K.R., Sz.R. tanúk pedig a b-i sportszervezetnél 40-60.000 forintban jelölték meg.
- [19] A tanúvallomások teljesen egybehangzóak voltak abban, hogy a felperes a tevékenységét nem ingyenesen, pénzbeni ellentételezés nélkül végezte, hanem havonta mindkét szervezettől rendszeres pénzjuttatásban részesült. K.R. tanú vallomása szerint a b-i egyesületnél a kifizetést valóban költségtérítés címén eszközölték, de ez ténylegesen a havi rendszeres pénzbeni ellentételezés volt az elvégzett feladatokért. A további tanúk arról tettek említést, hogy a felperes havonta „fizetést” kapott. Olyan bizonyíték a perben nem merült fel, ami azt támasztaná alá, hogy a felperes a tevékenységét ingyenesen, szívésségből végezte. Ezért a jelen ügyben rendelkezésre álló bizonyítékokból okszerűen kizárólag az a következtetés vonható le, hogy a felperes baleset előtt a sportmasszóri tevékenységéből havi rendszerességgel jövedelemmel rendelkezett.
- [20] A Kúria nem ért egyet azzal a következtetéssel, hogy felperes javára dokumentáltan kifizetett összegek jövedelemkénti figyelembevételét önmagában a költségtérítés jogcímének feltüntetése kizárja. Nem vitás, hogy a költségtérítés alapvetően a költséget megelőlegező személy kiadásainak kompenzálására szolgál, ezért annak vagyonában jövedelemként értékelhető többletet nem eredményez. Ugyanakkor nincs akadálya annak, hogy a felperes az

adott ügyben az okiratok tartalmával szemben eredményesen bizonyítsa az általa állított tényeket. E bizonyítási kötelezettségnek a felperes eleget tett azzal, hogy a tanúvallomások alapján egyértelműen levonható volt az a következtetés, hogy a felperes az adott összegeket nem költségei kompenzálására vette fel, e tételeket tehát jövedelemként értékelni kell.

- [21] Hangsúlyozza a Kúria, hogy az a körülmény, hogy a felperes az általa megszerzett jövedelem után a közterheket nem fizette meg, közjogi megítélés körébe tartozik, de nem eredményezi sem a károsult kártérítésre való jogának elvesztését, sem a károkozó felelősség alóli mentesülését. A személyi jövedelemadó megfizetésének elmaradása jogsértő ugyan, de ez az állammal szembeni jogi kötelezettség megsértésének számít, a jövedelem megszerzését nem teszi jogszerűtlenné (BH2013. 15., Kúria Pfv.III.21.111/2016/8.).
- [22] Mindezek alapján a felperes alappal tartott igényt a perben igazolt jövedelemveszteség - havi 100.000 forint - megtérítésére.
- [23] A felülvizsgálati kérelem elbírálása szempontjából nem bírt jelentőséggel, hogy a felperes a Pp. 235. § (1) bekezdésének sérelmét állította a Pf.4. sorszámú irattal kapcsolatosan, hiszen a bizonyítékok alapján ezen irat nélkül is aggálytalanul megállapítható volt a felperes jövedelmének ténye és mértéke.
- [24] A fentiek alapján a Kúria a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és a Pp. 253. § (2) bekezdésének megfelelő alkalmazásával az elsőfokú ítéletet megváltoztatva marasztalta az alperest mind a lejárt járadék, mind pedig a jövőre nézve előterjesztett igény tekintetében azzal, hogy lejárt járadékot az elsőfokú ítélet meghozatalának időpontjáig, azaz 2017. április 30-ig számította, és 2017. május 1-jétől rendelkezett a jövőbeni járadékfizetési kötelezettségről.
- [25] A Ptk. 301. § (1) bekezdése alapján az alperes köteles megfizetni a lejárt járadékösszeg után középátlagos időponttól kezdődően a késedelmi kamatot is.

Záró rész

- [26] A Kúria a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése szerint kötelezte az alperest a felperes jogi képviselőjének ellátásával felmerült felülvizsgálati költség megfizetésére.
- [27] A pereszes alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles 72.000 forint kereseti és 96.000 forint fellebbezési és 120.000 forint

felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére az államnak külön felhívásra.

- [28] A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmét a Pp. 274. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2019. szeptember 11.

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Tóth Gabriella s.k. előadó bíró, Salamonné dr. Piltz Judit s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

bírósági ügyintéző
HM